

Návrh na zlepšení finančního zdraví firmy MÚ Hodonín

Zuzana Macková

Bakalářská práce

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Univerzita Tomáše Bati ve Zlíně
Fakulta managementu a ekonomiky

Vyšší odborná škola ekonomická
akademický rok: 2007/2008

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Zuzana MACKOVÁ**
Studijní program: **B 6208 Ekonomika a management**
Studijní obor: **Finanční řízení podniku**

Téma práce: **Návrh zlepšení finančního zdraví firmy MÚ Hodonín**

Zásady pro vypracování:

- 1. Provedte literární průzkum v oblasti finanční analýzy.**
- 2. Charakterizujte současný stav finančního zdraví uvedené firmy s využitím metod finanční analýzy.**
- 3. Výsledky analýzy zhodnoťte a navrhněte opatření ke zlepšení současného stavu.**

Rozsah práce:

Rozsah příloh:

Forma zpracování bakalářské práce: tištěná

Seznam odborné literatury:

[1] BREALEY, R. A., MYERS, S. C. Teorie a praxe firemních financí (překlad). Praha: East Publishing, 1999. 971 s. ISBN 80-85605-189.

[2] KRÁL', M. Bankovnictví 1. 5. vyd. Zlín: UTB Academia centrum 2006. 217 s. ISBN 80-7318-442-7.

[3] PAVELKOVÁ, D., KNÁPKOVÁ, A. Řízení podnikových financí 1. vyd. Zlín: UTB Academia centrum 2003. 312 s. ISBN 80-7318-128-2.

[4] VALACH, J. a kol. Finanční řízení podniku. 2. přeprac. Vyd. Praha: Ekopress, 2003. 324 s. ISBN 80-861119-21-1.

[5] Informační server Hodonín [online]. cit. [2007-08-16]. Dostupný z WWW: <http://www.hodonin.com/vismo/dokumenty2.asp?u=4041&id=4041&id=792111&p1=&p2=&p3=>.

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Hana Bernhardtová
EXT.

Datum zadání bakalářské práce: 5. října 2007

Termín odevzdání bakalářské práce: 7. prosince 2007

Ve Zlíně dne 2. listopadu 2007

Ing. Alena Dořková
v zast. děkan

Ing. Eva Heczková, Ph.D.
v zast. ředitel ústavu

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce se zabývá hodnocením finanční situace MÚ Hodonín. Jejím cílem bylo především zhodnotit hospodaření v průběhu let 2001 až 2006 na základě účetních výkazů a následně navrhnout určitá zlepšení či opatření. Práce je rozdělena do dvou částí. Teoretická část je věnována popisu, významu, přístupů a jednotlivými metodami finanční analýzy. Praktická část se zabývá konkrétním rozbořením vybraných ukazatelů finanční analýzy a návrhem doporučení vyplývajících z této analýzy

Klíčová slova:

finanční analýza, absolutní ukazatele, ukazatele zadluženosti, likvidita, pracovní kapitál, rentabilita, doba obratu aktiv, přidaná hodnota, soustavy ukazatelů, souhrnné ukazatele, bankrotní modely

ABSTRACT

This bachelor report deals with evaluation financial situation of MÚ Hodonín. It's aim was to evaluate economy over the years 2001 as far as 2006 on the basis account sheets and subsequently suggest definite improvement or procuration. The work is divided into two parts. The theoretical part is attended to description, meaning and avenues of approach and individual methods of financial analysis. The practical part deals with concrete statement analysis and is trying to suggest recommendations resulting from this analysis.

Keywords:

financial analysis, absolute ratio, debt ratio, liquidity ratio, working capital, profitability ratio, assets turnover, value added, systems of ratios, overall ratios, breakdown models

OBSAH

ÚVOD	
1 TEORETICKÁ ČÁST	9
1.1 HODONÍN CHARAKTERISTIKA	10
1.2 ÚČEL FINANČNÍ ANALÝZY	12
1.2.1 Zdroje informací pro finanční analýzu	12
1.2.2 Rozvaha	12
1.2.3 Výkaz zisků a ztráty	13
1.3 METODY FINANČNÍ ANALÝZY	15
1.4 POSTUP PŘI FINANČNÍ ANALÝZE	15
1.5. FINANCOVÁNÍ POMOCÍ DLUHŮ JE SOUČÁSTÍ BĚŽNÉHO ŽIVOTA PODNIKU	17
1.5. Analýza zadluženosti majetkové a finanční struktury	17
1.6 ANALÝZA LIKVIDITY	18
1.7 ANALÝZA RENTABILITY	20
1.8 ŘÍZENÍ AKTIV	22
1.9 DALŠÍ UKAZATELE FINANČNÍ ANALÝZY	23
2 ANALYTICKÁ ČÁST	24
2.1 MUNICIPALNÍ FIRMA CHARAKTERISTIKA	25
2.2.1 Odbor ekonomiky a financí	31
2.2.2 Nejdůležitější předpisy, kterými se řídí MÚ Hodonín při výkonu své činnosti	32
2.3. Rozbor účetních výkazů	34
2.3.1 Rozvaha OSC, ÚSC Hlavní činnost	33
2.3.2 Výkaz zisků a ztráty	36
2.3.3 Výsledek hospodaření	37
2.3.4 Čistý pracovní kapitál	39
2.4 POMĚROVÉ UKAZATELE	41
2.4.1 Analýza zadluženosti majetkové a finanční struktury	41
2.4.2 Analýza likvidity	43
2.4.3 Analýza rentability	45
2.5 Souhrnné ukazatele	51
2.5.1 Altmanovo Z-Skóre	51
2.5.2. Index IN01	52
2.5.3 Model KAMF	53
2.6 Analýza hospodaření pomocí rozkladů	54
2.7 Shrnutí a doporučení	55
ZÁVĚR	60

RESUMÉ.....	59
SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	61
SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK.....	62
SEZNAM OBRÁZKŮ	63
SEZNAM TABULEK	64
SEZNAM PŘÍLOH	65

Poděkování, motto

Tímto děkuji za cenné informace a pomoc při psaní bakalářské práce získané na praxi

Ing. Haně Bernhardtové ,

„Efektivnost využití zdrojů ve veřejném sektoru – stejně jako v soukromém sektoru – je otázkou míry a právě ekonomická analýza může napomáhat při hledání nejlepších řešení.“

[2]

ÚVOD

Cílem mé bakalářské práce je **zhodnotit výsledky finanční analýzy** Městského úřadu Hodonín. Samotné finanční analýze předchází část teoretická, ve jsou charakterizovány vedle metod finanční analýzy také hlavní účetní výkazy (rozvaha, výsledovka), sloužící jako podklad pro zpracování finanční analýzy. Účetní výkazy a jejich vypovídací schopnost se podstatnou měrou podílí na hodnocení finanční situace podniku. Každá společnost musí svou podnikatelskou činnost během účetního období sledovat vedením účetní agendy. Na závěr účetního období má společnost povinnost sestavit účetní závěrku, která se skládá z Rozvahy, Výkazu zisků a ztráty a příloh, které mohou obsahovat výkaz cash flow a výkaz o změnách vlastního kapitálu.

Tento systém má umožnit všem uživatelům proniknout do účetnictví firmy, posoudit kvalitu poskytovaných informací a využít je při rozhodovacích procesech.

Pro zpracování mé bakalářské práce jsem oslovila MÚ Hodonín, Masarykovo náměstí 1/53.

Ve své práci se chci zaměřit na rozbor účetních výkazů podniku. Jejich vypovídací schopnost bych chtěla zohlednit ve finanční analýze a zní se pokusit identifikovat možné nedostatky v hospodaření podniku. Tato finanční analýza by mohla nabídnout možné následné kroky ke zlepšení hospodaření.

V praktické části je provedena finanční analýza s ní spojené ukazatelé finančního zdraví Městského úřadu Hodonín, a následně její vyhodnocení, kde jsou návrhy na zlepšení finanční situace, které by mohly firmě pomoci zlepšit její finanční zdraví.

1. TEORETICKÁ ČÁST

1.1. Hodonín charakteristika

[7]

Obr. 1. EU vlajka

Hodonín charakteristika

[7]

Obr. 2. Radnice Hodonín

Město, oblasti proslulé kvalitním vínem, malebnými lidovými kroji, živými folklorními tradicemi, ale také pěší turistikou, vodní turistikou a cykloturistikou. Hodonín, rodiště prvního československého prezidenta Tomáše Garrigua Masaryka, patří mezi největší města jihovýchodní Moravy. Ve městě, které se může pochlubit jedinými lázněmi v Jihomoravském kraji, žije téměř 30 tisíc obyvatel.

[7]

Obr.3. Hodonín mapa

[7]

Obr. 4. Hodonín kostel

Historie osady rozprostírající se na pravém břehu řeky Moravy sahá už do pozdní doby kamenné. Důležitou křižovatkou obchodních cest, např. slavné Jantarové stezky z Pobaltí do středního Podunají a Středomoří, a důležitý brod přes řeku Moravu střežil hrad postavený již za knížete Břetislava I. (1035-1055). V historických pramenech je pak Hodonín prokazatelně doložen až v roce 1169.

Hodonín bývá přiřazován k nejstarším městům Českého státu vůbec. Městská práva získal za královny Konstancie Uherské (manželky Přemysla Otakara I.) v roce 1228. Během dalších let Hodonín velmi trádal pro časté nájezdy východních národů. Mocenské spory majitelů panství, epidemie moru či cholery také nepřidaly Hodonínským mnoho klidu. Severní Ferdinandova dráha, první parostrojní železnice na evropském kontinentě otevřená v roce 1841, byla základním předpokladem pro průmyslový rozvoj města. Cukrovarny, strojírny, cihelny ale hlavně tabáková továrna těžily z bezprostřední blízkosti železnice a předurčily Hodonín za jedno z velkých průmyslových center jižní Moravy

K hlavním pamětihodnostem města patří původně renesanční zámek z 16. století přestavěn do barokní podoby (nyní muzeum). Pozdně barokní kostel sv. Vavřince z r. 1788 na náměstí, kde je také mariánský sloup z doby vrcholného baroka. Radnice z r. 1904 ve stylu norimberské secese. Barokní kaple sv. Kříže z 18. století slouží jako občasná výstavní síň.

Za poznáním se můžete vydat do Zoologické zahrady nebo na naučnou stezku "Důbrava" nebo řeku Moravu, což je význačnou stezkou vodní turistiky. Pro aktivní odpočinek jsou ve městě k dispozici krytý plavecký bazén, letní koupaliště, střelnice a četná další sportoviště.

FINANČNÍ ANALÝZA

Jakékoliv finanční rozhodování by mělo být podloženo finanční analýzou, na jejichž výsledcích je pak založeno řízení majtkové i finanční struktury podniku, investiční rozhodování, řízení zásob, pohledávek finančních prostředků atd.

Účel finanční analýzy

Finanční analýza je součástí finančního řízení, protože působí jako zpětná informace o tom, kam podnik v jednotlivých oblastech došel, v čem se mu jeho předpoklady podařilo splnit, kde naopak došlo k situaci, které chtěl předcházet. Bylo by myslné, domnívat se, že to, co už proběhlo, nelze nijak ovlivnit a je tedy zbytečné zabývat se propočty ukazatelů z minulých období. Výsledky finanční analýzy poskytují cenné informace nejen pro vlastní potřebu firmy, ale i pro uživatele, kteří nejsou součástí podniku, ale jsou s ním spjati hospodářsky, finančně atd.

Finanční analýzu jako zdroj pro další rozhodování a posuzování potřebují tedy nejen manažeři podniku, ale i investoři, obchodní partneři, státní instituce, zahraniční instituce, zaměstnanci, auditoři, konkurenti, burzovní makléři a také i odborná veřejnost.

1.2.1. Zdroje informací pro finanční analýzu

Informace, z nichž čerpá finanční analýza, lze rozdělit na :

- a) finanční informace, které jsou obsaženy
 - **ve vnitropodnikových účetních výkazech (rozhava, výkaz zisků a ztráty, výkaz cash flow)**

Účetní výkazy

1.2.2 Rozvaha

Účetnictví sleduje majetek ze dvou pohledů – jednak jeho druhovou strukturu, jedna zdroje, z nichž byl majetek pořízen. Sledování aktiv odpovídá na otázku, jaký má podnik majetek. Aktiva představují budoucí přínos jejich zhodnocením se dosahuje zisku.

Na každou položku podnikového majetku je možné dívat se ze dvou pohledů jednak jako na druh majetku a jednak z hlediska pořízení. Toto pravidlo nazýváme bilanční princip **AKTIVA CELKEM=PASIVA CELKEM**.

Bilanční princip je základem nejdůležitějšího účetního výkazu – rozvahy. Rozvaha je souhrn všech transakcí zaznamenaných v UCE. Jednotlivé položky se v ní uvádějí jako konečné stavy běžného období a stavy na konci účetního období minulého. Rozvaha dává přehled o stavu aktiv a pasiv vždy k určitému časovému okamžiku.[Notia 7,s. 16-18: Paseková, Hýblová 8, s. 206]

1.2.3 Výkaz zisků a ztráty

Výkaz zisků a ztráty podrobně rozvádí jedinou položku rozvahy-dosažený zisk (ztrátu) za běžný rok. Základní funkce výkazu zisků a ztráty (výsledovky) je zjistit hospodářský výsledek běžného účetního období v podrobné struktuře nákladů a výnosů

Čistý zisk/Ztráta je rozdílem mezi výnosy a náklady (zahrnující i daň ze zisku).

S výsledovkou souvisí princip věcné shody nákladů s výnosy k nákladům daného období se přiřazují výnosy, které s nimi souvisí. Mezi další principy patří aktuální účtují se pouze. Nelze od výnosů odečítat náklady a účtovat jen o rozdílu. [Paseková 9, s. 15-18]

Náklady

Náklady jsou snížením ekonomického prospěchu během účetního období, a to:

- jednak ve formě snížení (úbytky, spotřeby) aktiv
- jednak ve formě vzniku závazků

Oba příklady snižují zisk běžného období a tím i vlastní kapitál. [Kovanicová 2, s. 65]

Náklady jsou v peněžní formě vyjádřené účelové vynaložení hospodářských prostředků a práce.

Výnosy

Výnosy jsou zvýšením ekonomického prospěchu během účetního období, a to:

- jednak ve formě zvýšení (peněžních, případně nepeněžních aktiv
- jednak ve formě specifických případů snížení či zániku závazku

Výnosy jsou peněžním ekvivalentem prodaných výkonů podniku (výrobku, zboží, služeb).
[Notia 7, s. 21]

Výpočet hospodářského výsledku podniku

Výpočet výsledku hospodaření se provádí pro účely podnikové a pro účely výpočtu daně z příjmů. Výsledek hospodaření se zjišťuje porovnáním nákladů a výnosů. Pro účely daně z příjmů je hospodářský výsledek upravený o částky, které nelze podle zákona o dani z příjmů zahrnout do nákladů, případně výnosů, nebo jsou vykazovány v nesprávné výši.

[Notia 7, s. 22]

- v předpovědích finančních analytiků a vrcholového vedení podniku
- v předpovědích finančních analytiků a vrcholového vedení podniku
- v burzovním zpravodajství
- v hospodářských zprávách informačních médií

b) ostatní informace získané

- z firemní statistiky
- z oficiálních ekonomických statistik
- ze zpráv vedoucích pracovníků
- z komentářů odborného tisku, nezávislých hodnocení a prognóz
- z odhadů analytiků různých institucí

1.3 Metody finanční analýzy

Metody finanční analýzy lze členit na metody elementární a vyšší . K elementárním metodám finanční analýzy patří.

- Analýza stavových (absolutních) ukazatelů
- Analýza rozdílových a tokových ukazatelů
- Analýza poměrových ukazatelů (analýza ukazatelů likvidity, rentability, aktivity, zadluženosti, majetkové a finanční struktury, ukazatelů kapitálového trhu a analýza ukazatelů na bázi cash flow)
- Analýza soustav ukazatelů
- Souhrnné ukazatele hospodaření

1.4 Postup při finanční analýze

Při analýze je vždy primární analýza účetních výkazů, rozvahy , výkazů zisků a ztráty, výkazu cash flow.

1.4.1 Ukazatele finanční analýzy

Účetní výkazy obsahují údaje, které lze přímo použít – mluvíme o **absolutních ukazatelích**. procentní podíly těchto komponent). Rozvaha obsahuje údaje o stavu k určitému okamžiku, výkaz zisků a ztráty nám ve formě nákladů a výnosů předkládá údaje za daný časový interval. Z rozdílu stavových ukazatelů získáváme rozdílové ukazatele. Jestliže vykázaný údaj dáváme do poměru s jiným údajem, pracujeme s poměrovými ukazateli.

Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s orientací na jeho likviditu. K nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelům patří *čistý pracovní kapitál* (provozní kapitál) , který je definován jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými cizími zdroji a má významný vliv na platební schopnost podniku. Má-li být podnik likvidní, musí mít potřebnou výši relativně volného kapitálu, tzn. přebytek krátkodobých likvidních aktiv nad krátkodobými zdroji.

Tab. 1. ČPK z pozice aktiv (přístup finančních manažerů podniku).

Stálá aktiva	Vlastní kapitál
ČPK	Cizí kapitál dlouhodobý
	Cizí kapitál krátkodobý
Oběžná aktiva	

Čisté pohotové prostředky ČPP určují okamžitou likviditu právě splatných krátkodobých závazků. Jedná se o rozdíl mezi pohotovými peněžními prostředky a okamžitými splatnými závazky. Zahrneme-li do peněžních prostředků pouze hotovost a zůstatek na běžném účtu, jde o nejvyšší stupeň likvidity.

Základním nástrojem finanční analýzy jsou **ukazatelé poměrové**. Analýza účetních výkazů pomocí poměrových ukazatelů je jednou z nejoblíbenějších metod především proto, že umožňuje získat rychlý a nenákladný obraz o základních finančních charakteristikách podniku. Poměrových finančních ukazatelů se postupem času vyvinulo značné množství, proto se třídí do skupin podle jednotlivých oblastí finanční analýzy.

1.5 Financování pomocí dluhů je součástí běžného života podniku

1.5.1 Analýza zadluženosti, majetkové a finanční struktury

Ukazatele zde slouží jako indikátory výše rizika, jež firma podstupuje při dané struktuře vlastních a cizích zdrojů. Avšak zadluženost sama o sobě ještě nemusí být negativní charakteristikou. Určitá výše zadlužení je obvykle pro firmu užitečná. Každá firma by měla usilovat o optimální finanční strukturu, o nejvhodnější poměr vlastních a cizích zdrojů, protože se rozhoduje o tom „za kolik“ firma celkový kapitál pořídí. .

Celková zadluženost

$$\text{Celková zadluženost} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Aktiva celkem}}$$

Aktiva celkem

Na základě tohoto ukazatele lze posoudit finanční strukturu podniku z dlouhodobého hlediska. Lze ho použít pro posouzení schopnosti podniku zvýšit své zisky využitím cizího kapitálu.

Ukazatele zadluženosti slouží i jako indikátory výše rizika, které podnik podstupuje použitím cizích zdrojů. Doporučená hodnota se pohybuje mezi 30 až 60 %, ovšem závisí na odvětví, ve kterém společnost podniká.

Další ukazatele dávající obraz o finanční, příp. kapitálové struktuře:

Míra zadluženosti

$$\text{Míra zadluženosti} = \frac{\text{Cizí zdroje}}{\text{Vlastní kapitál}}$$

Vlastní kapitál

K posouzení zadluženosti je možné pověřovat cizí a vlastní kapitál. Tento ukazatel je např. v případě žádosti o nový úvěr velice významný pro banku, zda úvěr poskytnout či ne. Pro toto posuzování je velice důležitý jeho časový vývoj, zda se podíl cizích zdrojů zvyšuje, či snižuje. Při výsledku a vývoji tohoto ukazatele nad 100 % bude pro banku tento klient velice rizikový.

Krytí stálých aktiv

Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem=Vlastní kapitál

Stálá aktiva

Výsledek a vývoj poměru vlastního kapitálu na dlouhodobém majetku vyšší než 1 znamená, že podnik používá vlastní (dlouhodobý) kapitál i ke krytí oběžných (krátkodobých) aktiv. Podnik tak dává přednost stabilitě před výnosem.

1.5. Analýza likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky. Ukazatelé likvidity v podstatě poměřují to, čím je možno platit (čítatel) s tím, co je nutno zaplatit (jmenovatel). Podle toho, jakou míru jistoty požadujeme od tohoto měření, dosazujeme do čitatele majetkové složky s různou dobou *likvidnosti* tj. přeměnitelnosti na peníze. Nejlikvidnější jsou pochopitelně samy peníze v hotovosti a na běžných účtech, nejméně likvidní je dlouhodobý majetek, proto se s ním vůbec neuvažuje. Základní ukazatele likvidity se tedy odvozují od oběžných aktiv. Likviditu podniku lze hodnotit pomocí následujících ukazatelů:

Ukazatelé běžné likvidity (likvidita III. stupně).

Běžná likvidita=Oběžná aktiva

Krátk. Závazky+krát.BÚ+anuity dlouh. závazků a BÚ

Ukazatel běžné likvidity udává, kolikrát pokrývají oběžná aktiva krátkodobé závazky podniku. To znamená, kolikrát je podnik schopen uspokojit své věřitele, kdyby proměnil veškerá svá oběžná aktiva v daném okamžiku v hotovost. Tato aktiva by měla být přeměněna v hotovost asi ve stejné době, v jaké jsou krátkodobé závazky splatné. Ukazatel běžné likvidity je citlivý na velikost jednotlivých položek strany aktiv, na jejich době obratu, na jejich struktuře a na jejich likvidnosti. Všechna oběžná aktiva totiž nejsou stejně likvidní některá jsou dokonce na peníze nepřeměnitelná (nikdo je od podniku z různých důvodů nekoupí).

Hodnota tohoto ukazatele by měla nabývat hodnot 1,5 – 2,5. Při rovnosti oběžného majetku a krátkodobých závazků (hodnota ukazatele je rovna 1), je podniková likvidita značně riziková. Plyne to ze skutečnosti, že obrátka krátkodobých závazků může být vyšší než obrátka oběžných aktiv. U obou složek má navíc obratovost proměnlivý charakter. Ještě rizikovější je situace, kdy společnost využívá část krátkodobých závazků k financování stálých aktiv.

Ukazatel pohotové likvidity (likvidita II. stupně)

$$\text{Pohotová likvidita} = \frac{\text{Krátkodobé pohledávky} + \text{finanční pohledávky}}{\text{Krát. Závazky} + \text{krátk. BÚ} + \text{anuitní dlouh. závazky a BÚ}}$$

$$\text{Krát. Závazky} + \text{krátk. BÚ} + \text{anuitní dlouh. závazky a BÚ}$$

Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí od 1 do 1,5. Při poměru menším než 1 musí podnik spoléhat na případný prodej zásob.

Ukazatel okamžité likvidity (hotovostní likvidita, likvidita I. stupně)

$$\text{Hotovostní likvidita} = \frac{\text{Finanční majetek}}{\text{Krát. závazky} + \text{krátk. BÚ} + \text{anuitní dlouh. závazků a BÚ}}$$

$$\text{Krát. závazky} + \text{krátk. BÚ} + \text{anuitní dlouh. závazků a BÚ}$$

Ukazatel by měl nabývat hodnot v rozmezí od 0,2 do 0,5. Vysoké hodnoty ukazatele svědčí o neefektivním využívání finančních prostředků.

Všechny uvedené ukazatele hodnotí budoucí likviditu podniku odvozeně, staticky a je nutné je chápat jako orientační charakteristiky.

Podíl pracovního kapitálu na oběžných aktivech

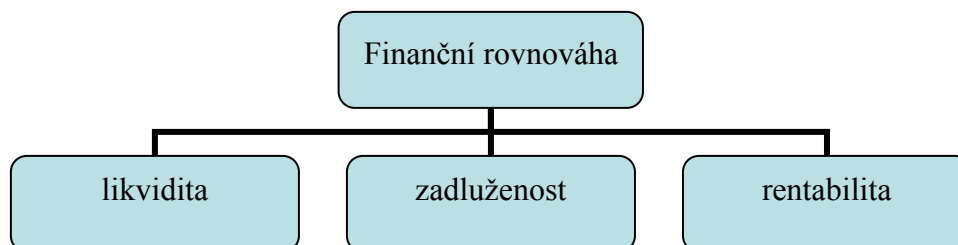
$$\text{Podíl ČPK na OA} = \frac{\text{OA} - (\text{krátkodobé závazky} + \text{běžné BÚ})}{\text{Oběžná aktiva}}$$

$$\text{Oběžná aktiva}$$

Ukazatel charakterizuje krátkodobou finanční stabilitu podniku. Podíl pracovního kapitálu na oběžném majetku by měl dosahovat 30 – 50%.

1.7. Analýza rentability

Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku vytvářet nové zdroje, dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu..

[4]

Obr. 5. Složky finanční rovnováhy

Ukazatele rentability měří úspěšnost podniků srovnáváním hospodářského výsledku s jinými veličinami, přičemž:

v čitateli zlomku může být použitý:

- hospodářský výsledek před zdaněním a nákladovými úroky
- hospodářský výsledek před zdaněním
- hospodářský výsledek po zdanění
- hospodářský výsledek po zdanění+nákladové úroky
- hospodářský výsledek před zdaněním+“zdaněné“ úroky aj.

ve jmenovateli zlomku může být:

- vlastní kapitál
- celkový vložený kapitál
- dlouhodobý kapitál
- tržby
- náklady atd.

K nejčastěji používaným ukazatelům patří:

Rentabilita tržeb

Rentabilita tržeb = $\frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Tržby}}$

Ukazatel vyjadřuje schopnost podniku transformovat zásoby na hotové peníze. Ve vývojové řadě by tento ukazatel měl vykazovat stoupající tendenci. Za hospodářský výsledek je možno dosadit zisk po zdanění nebo EBIT.

Rentabilita celkového kapitálu

Rentabilita celkového kapitálu (ROA) = $\frac{\text{EBIT}}{\text{Aktiva}}$

Jedná se o důležitý ukazatel, který měří výkonnost nebo-li produkční sílu podniku. Pokud chceme měřit výkonnost podniku bez vlivu zadluženosti a daňového zatížení, je potřeba definovat výnos podniku jako zisk před platbou úroků a před zdaněním.

Rentabilita vlastního kapitálu

Rentabilita vlastního kapitálu = $\frac{\text{Hospodářský výsledek}}{\text{Vlastní kapitál}}$
--

Měřením rentability vlastního kapitálu vyjadřujeme výnosnost kapitálu vloženého vlastníky podniku. Výsledek ukazatele by se měl pohybovat alespoň několik procent nad dlouhodobým průměrem úročením dlouhodobých vkladů.. Je odměnou vlastníkům, kteří podstupují riziko. Je-li tato prémie dlouhodobě záporná, vznikne otázka, proč s rizikem podnikat, když uložení peněz v bance lze dosáhnout vyšších zisků bez rizika.

Především v souvislosti s analýzou rentability je možné zkoumat i **další ukazatele**, jako je produktivita práce (měřena např. podílem výkonů a počtem zaměstnanců), nákladovost, podíl přidané hodnoty na aktivech, podíl přidané hodnoty na tržbách, příp. i další. Přidaná hodnota je definovaná jako rozdíl výkonů a výkonové spotřeby.

1.8. Řízení aktiv

S pomocí těchto ukazatelů lze zjistit, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze k poměru k současným nebo budoucím hospodářským aktivitám podniku přiměřená, tj. ukazatele aktivity měří schopnost podniku využívat vložené prostředky.

Ukazatele obratu mají většinou dvě formy – obrat a dobu obratu. Zatímco první měří „kolikrát za rok se daná položka využije při podnikání“ druhá forma měří „počet dní, za který se položka obrátí“. V praxi je většinou využívanější doba obratu.

$$\text{Obrat aktiv} = \frac{\text{Tržby}}{\text{Aktiva}}$$

Všeobecně platí, čím větší hodnota ukazatele, tím lépe. Minimální doporučená hodnota tohoto ukazatele je 1, hodnotu však ovlivňuje i příslušnost k odvětví. Nízká hodnota znamená nadměrnou majetkovou vybavenost podniku a jeho neefektivní využití.

Doba obratu zásob

$$\text{Doba obratu zásob} = \frac{\text{Průměrný stav zásob} \times 360}{\text{Tržby}}$$

Ukazatel udává, jak dlouho trvá jeden obrat, tj doba nutná k tomu, aby peněžní fondy přešly přes výrobní a zbožní formy znovu do peněžní formy. Pro posouzení ukazatele je rozhodující jeho vývoj v časové řadě.

Doba obratu (splatnosti) pohledávek

Doba splatnosti pohledávek je dobou existence kapitálu ve formě pohledávek, počítá se jako podíl průměrného stavu pohledávek a průměrných denních tržeb.

$$\text{Doba splatnosti pohledávek} = \frac{\text{Průměrný stav pohledávek} \times 360}{\text{Tržby}}$$

Tento ukazatel vyjadřuje období od okamžiku prodeje na obchodní úvěr, po které musí podnik v průměru čekat, než obdrží platby od svých odběratelů. Hodnota tohoto ukazatele se srovnává s dobou splatností faktur a odvětvovým průměrem. Delší průměrná doba inkasa pohledávek znamená větší potřebu úvěru a tím i větší náklady.

Doba splatnosti závazků

Doba splatnosti závazků = $\frac{\text{Krátkodobé závazky} \times 360}{\text{Tržby}}$
--

Průměrná doba splatnosti závazků vyjadřuje dobu od vzniku závazků do doby jeho úhrady. Tento ukazatel by měl dosáhnout alespoň hodnoty doby obratu pohledávek. Ukazatele doby splatnosti pohledávek a doby splatnosti závazků jsou důležité pro posouzení časového nesouladu od vzniku pohledávky do doby jejího inkasa a od vzniku závazku do doby jeho úhrady. Tento nesoulad přímo ovlivňuje likviditu podniku. Pokud je doba splatnosti závazků větší než součet obratu zásob a pohledávek, dodavatelé nám odfinancují pohledávky zároveň i zásoby (může to však znamenat špatnou likviditu).

1.9. Další ukazatele finanční analýzy

V rámci finanční analýzy lze použít další ukazatele např:

- Přidaná hodnota/tržby
- Provozní cash flow/tržby
- Přidaná hodnota/počet zaměstnanců
- Tržby/počet zaměstnanců
- Výnosy/přidaná hodnota
- Mzdové náklady/počet zaměstnanců
- Hospodářský výsledek před zdaněním/mzdové náklady
- Osobní náklady/tržby
- Nákladové úroky/tržby
- Náklady/výnosy

2. ANALYTICKÁ ČÁST

2.1 MUNICIPALNÍ FIRMA CHARAKTERISTIKA

Vedle podnikatelských subjektů fungujících v tržní ekonomice na bázi ziskového sektoru je nutná existence ekonomických subjektů veřejného sektoru. Řada takových subjektů je v České republice zřizována na úrovni samosprávných celků. Jde o tzv. municipální firmy, jež hospodaří se svěřenými prostředky plynoucími zejména z veřejných rozpočtů.

Předpokladem efektivního využívání svěřených zdrojů je takové řízení municipální firmy, které se opírá o znalost její úrovně hospodaření. Nástrojem tohoto poznání je finanční analýza, která bývá sice tradičně spojována s finančním řízením ziskových podnikatelských subjektů, ale svůj zásadní význam má i v oblasti municipálních firem. Pomocí finanční analýzy je možné odhalit slabá místa v hospodaření municipální firmy, můžeme porovnávat výsledky, případně řešit změny, které nastaly ve firmě, aby co nejlépe vyhovovaly potřebám občanům, spotřebitelů.

Tyto skutečnosti vedou ke zvyšování významu finanční analýzy a zvýšenému zájmu o její aplikaci při řízení s „ekonomickými prostředky nás všech“. Využívat by ji při řízení měli jak vedoucí pracovníci municipálních firem, tak jejich zřizovatelé – odborní pracovníci managementu obcí a krajů.

Podstata veřejného sektoru:

„Veřejným sektorem rozumíme tu oblast veřejné společenské sféry, která se nachází ve veřejném vlastnictví, v níž se s politického hlediska rozhoduje veřejnou volbou a uplatňuje se v ní veřejná kontrola, přičemž účelem fungování veřejného sektoru je naplňování veřejného zájmu a správa věcí veřejných.“

I když je prvně pod pojmem veřejný sektor vnímána část ekonomiky spadající pod státní správu, nemalá část veřejného sektoru je řízena municipálními firmami.

V ČR existuje 6 000 obcí (s průměrným počtem 1 656 obyvatel a průměrnou rozlohou 13 km²), doplněný od 1. ledna 2001 vznikem vyšších územních správních celků – 14 krajů (s průměrným počtem obcí 446, s průměrným počtem obyvatel 735 tis. a průměrnou rozlohou 5 633 km²), svědčí o významnosti municipální sféry v České republice.

K základním úkolům patří zvelebování vlastního majetku, zabezpečování veřejných produktů pro své občany, koordinace činnosti ekonomických subjektů v souladu s municipálními zájmy.

Podstatné obecné atributy „firmy“

V českých podmínkách je vhodnější označovat ekonomické subjekty-producenty bez ohledu na jejich vztah k dosahování zisku jako „firmy“.

Podstatnými rysy firmy na nejobecnější úrovni jsou:

- působení na straně nabídky a poptávky při vytváření produktů, služeb sloužící k uspokojování potřeb
- charakter systému založeného na principu input/output

MUNICIPÁLNÍ FIRMA

Zřizovatel

krajské, obecní

Charakter vlastnictví

veřejné

Právní forma

Příspěvkové organizace

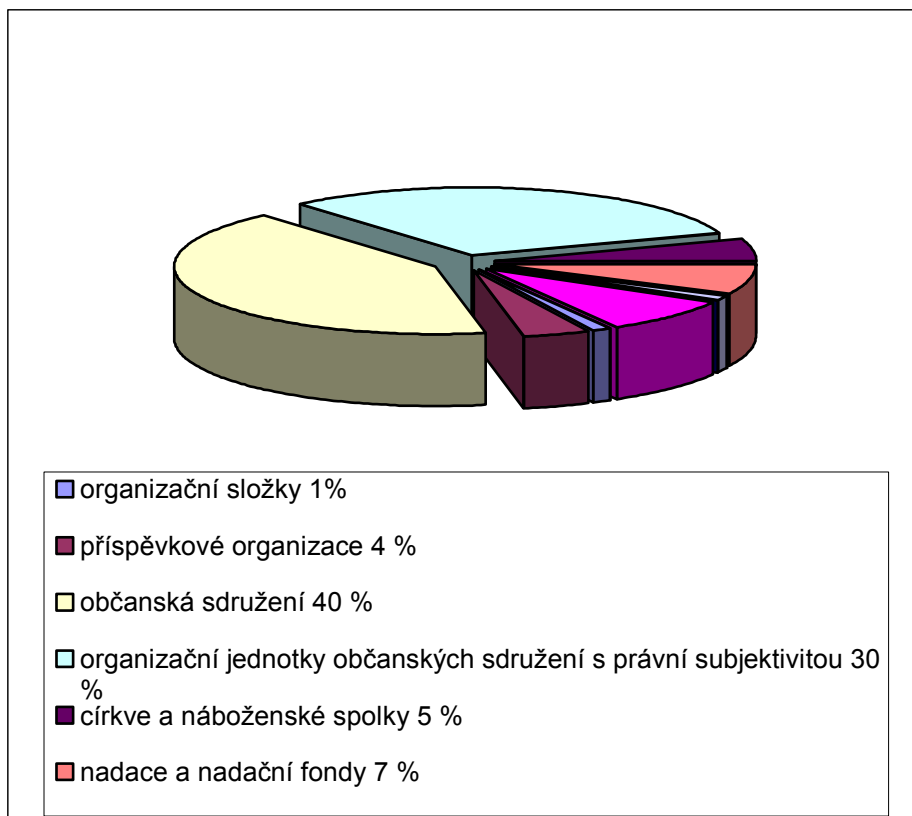
Společnosti s ručením omezeným

Akciové společnosti

Obecně prospěšné společnosti

Pro všechny municipální firmy platí:

- všechny právní formy municipálních firem vytvářejí hmotný či nehmotný produkt (službu) představují stranu nabídky
- pomocí určitých vstupů vykonávají své funkce
- ekonomické aktivity provozují bez ziskového motivu

[2]

Obr. 6. Relace mezi formami neziskových ekonomických subjektů v ČR

Bohatství je v tržní ekonomice vytvářeno nejen soukromým sektorem, ale i sektorem veřejným, jehož existenci si vynutila selhání trhu. Veřejný sektor realizuje veřejné produkty, které mají principy, nevylučitelnosti, nerivality.

2.2 MĚSTSKÝ ÚŘAD HODONÍN CHARAKTERISTIKA

Příspěvková organizace zřizovatelem je Jihomoravský kraj. Společnost zaměstnává v současné době 260 zaměstnanců, z nichž 180 je administrativních pracovníků, zbytek pracuje v dělnických profesích. Firma využívá externích služeb v oblasti daňového poradenství. Není plátcem DPH. Firma není obchodního charakteru.

Firma má své sídlo v budově, která je ve vlastnictví státu, nemusí proto platit žádné nájemné.

Struktura úřadu

Vedení města

- **Kancelář, starosty, místostarostů a tajemníka**
- **Oddělení asistence**, tel.: 518 316 206, Dana Mikulášková, vedoucí oddělení
- **Právník**, tel.: 518 316 239, Mgr. Ivana Kostílková, právník
- **Redaktor HL, tisk. mluvčí**, tel.: 518 316 265, Ing. Petra Kotásková, redaktorka HL
- **Oddělení informatiky**, tel.: 518 316 325, Ing. Jiří Konečný, informatik - vedoucí oddělení
- **Koordinátor - projekt Zdravá města**, tel.: 518 316 144, Martina Pilková, Koordinátor projektu Zdravého města
- **Oddělení vnějších vztahů**, tel.: 518 316 212
- **Městská policie**, tel.: 518 341 169, Bc. Jindřich Vašíček, ředitel MěP
- **Oddělení interního auditu**, tel.: 518 316 163, Ing. Hana Macháčková, interní audit
- **Odbor školství, kultury a mládeže**, tel.: 518 316 140, Mgr. Hana Šimonová, Vedoucí odboru
- **Oddělení pro krizové řízení**, tel.: 518 316 304, Ing. Zbyněk Frank, krizové řízení
- **Odbor ekonomiky a financí**, tel.: 518 316 110, Ing. Marián Maňák, vedoucí odboru
- **Oddělení účtárny**, tel.: 518 316 115

- **Odbor majetkoprávní**, tel.: 518 316 372, Mgr. Eva Holá, vedoucí odboru
- **Oddělení pro nakládání s nemovitým majetkem**, tel.: 518 316 370
- **Odbor organizačních a vnitřních věcí**, tel.: 518 316 460, Ing. Jarmila Horská, vedoucí odboru
- **Oddělení vnitřní správy**, tel.: 518 316 316
- **Oddělení evidence obyvatel a dokladů**, tel.: 518 316 387
- **Odbor rozvoje města**, tel.: 518 316 276, Bc. Jaroslav Malát, vedoucí odboru
- **Odbor investic a údržby**, tel.: 518 316 442, Ing. Milan Jagoš, vedoucí odboru
- **Oddělení investiční výstavby**, tel.: 518 316 431
- **Oddělení údržby a veřejné zeleně**, tel.: 518 316 310
- **Odbor životního prostředí**, tel.: 518 316 313, Ing. Milana Klapalová, vedoucí odboru
- **Obecní živnostenský úřad**, tel.: 518 316 375, Bc. Marek Šimek, vedoucí odboru
- **Obecný stavební úřad**, tel.: 518 316 100, Ing. Ivona Lexová, vedoucí odboru
- **Odbor dopravně správních agend**, tel.: 518 316 315, Ing. Roman Konečný, vedoucí odboru, zkušební komisař
- **Odbor sociálních služeb**, tel.: 518 316 440, Bc. Tomáš Procházka, vedoucí odboru
- **Oddělení sociální pomoci a služeb**, tel.: 518 316 440, Bc. Michaela Klepáčová, Dis., vedoucí oddělení sociální pomoci a služeb
- **Oddělení sociálně-právní ochrany dětí**, tel.: 518 316 424, Bc. Jana Janulíková, sociálně právní ochrana
- **Oddělení přestupkové a sociální prevence**, tel.: 518 316 456, Mgr. Markéta Nídllová, vedoucí oddělení, právnick
- **Dům občanských aktivit, kuchyně - organizační složka odboru**, tel.: 518 341 557

Adresa

Odbor ekonomiky a financí

Horní Valy 2

695 01 Hodonín

http://www.hodonin.com/vismo/zobraz_dok.asp?u=4041&id_org=4041&id_ktg=2998&archiv=0&p1=&p2=&p3=

2.2.1 Odbor ekonomiky a financí

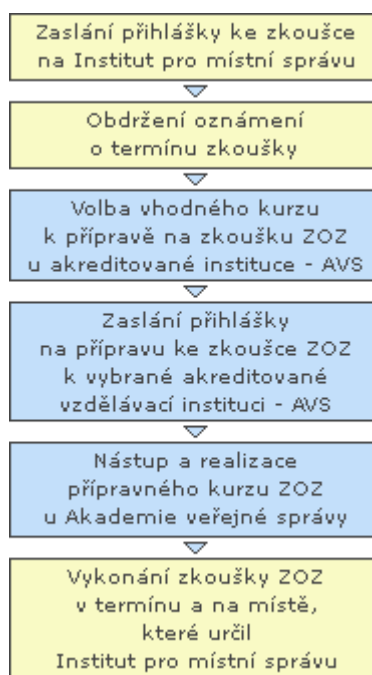
- **Náplň činností**

Odbor ekonomiky a financí se zabývá především financováním a ekonomikou městského úřadu, včetně sestavování rozpočtu a jeho změn v daném roce. Provádí kompletní účetní evidenci Města Hodonín, tzn. veškeré příjmy a výdaje, pohledávky a inventarizace majetku. Zajišťuje bezhotovostní platební styk města s bankovními ústavami. Finančně řídí příspěvkové organizace města. Shromažďuje žádosti o příspěvky neziskovým organizacím, dvakrát ročně tyto příspěvky vyplácí a kontroluje jejich vyúčtování dále shromažďuje žádosti o půjčku z fondu rozvoje bydlení a stavebního fondu města, vyhotovuje smlouvy, eviduje je.

Na odboru je zřízeno pokladní místo pro správní poplatky vybírané městským úřadem. Lze hotovostně platit i nájem z nebytových a bytových prostor, pokuty uložené MěP, poplatky za odpady a místní poplatky. Odbor vykonává i státní správu. Je správcem místních poplatků (daní) ze psů, za užívání veřejného prostranství a za provozovaný výherní přístroj. Ve správním řízení povoluje tomboly a provoz výherních hracích přístrojů, kde vykonává státní dozor. Dále se odbor zabývá vymáháním pohledávek.

Dodavatelé

Odbor ekonomiky a financí je ve spojení se desítkami výhradně tuzemskými dodavateli kancelářských potřeb a ročně má uzavřeno několik smluv se školícími organizacemi po celé ČR například (www.akademie-avs.cz). Každý úředník veřejné správy musí do 3 let absolvovat 18 zkoušek.

[7]

Obr. 7. Doporučený způsob

k přípravě a vykonání zkoušky

zvláštní odborné způsobilosti

Odběratelé

Největší část poskytovaných služeb veřejnosti (poplatky za psy, pokuty, penále) jsou na odboru ekonomiky a financí placeny přímo do pokladny v hotovosti 95%. Malá část fakturovaných služeb je placená přímo na BÚ 5%. V současné době se uvažuje o možnosti placení platebními kartami na úřadě.

Silné a slabé stránky se nemohou posuzovat, protože místní poplatky jsou lidé povinni odvádět příslušnému úřadu tam, kde mají své místo bydliště. Například občan, který má trvalé bydliště v Hodoníně si nemůže vybrat, kterému úřadu v ČR bude platit poplatky za svoz odpadu.

2.2.2 Nejdůležitější předpisy, kterými se řídí MÚ Hodonín při výkonu své činnosti

Obecné:

- 128/2000 Sb., o obcích,
- 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,
- 218/2000 Sb., rozpočtová pravidla,
- 563/1991 Sb., o účetnictví,

Místní poplatky a vymáhání pohledávek:

- 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků,
- 565/1990 Sb., o místních poplatcích,
- 634/2004 Sb., o správních poplatcích,
- 202/1990 Sb., o loteriích a jiných podobných hrách,
- obecně závazná vyhláška č. 9/2003 o místním poplatku za provozovaný výherní hrací přístroj,
- obecně závazná vyhláška č. 10/2003 o místním poplatku za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- obecně závazná vyhláška č. 5/2004 o místním poplatku za provoz systému shromáždění, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů, kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška města Hodonína č. 10/2003,
- obecně závazná vyhláška č. 27/2005 o místním poplatku za provoz systému ochroma, sběru, přepravy, třídění, využívání a odstraňování komunálních odpadů,
- obecně závazná vyhláška č. 9/2006 o místním poplatku ze psů, lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství a ze vstupného,

- obecně závazná vyhláška č. 11/2006 kterou se mění a doplňuje obecně závazná vyhláška města Hodonína č. 9/2006 - o místním poplatku ze psů, za lázeňský nebo rekreační pobyt, za užívání veřejného prostranství a ze vstupného,
- obecně závazná vyhláška č. 13/2006 kterou se mění a doplňuje vyhl. č. 10/2003 - č. 5/2004 a 27/2005

Ostatní

- obecně závazná vyhláška č. 30/2005 o vytvoření a používání stavebního fondu města,

2.3 Rozbor účetních výkazů

Účetní výkazy obsahují údaje, které lze přímo použít **absolutní ukazatele**. Těch lze využít zejména k analýze vývojových trendů (srovnání vývoje v časových řadách) a k procentnímu rozboru komponent (jednotlivé položky výkazů se vyjádří jako procentní podíly těchto komponent).

2.3.1 Rozvaha OSS, ÚSC a PO, Hlavní činnost

Rozvaha příspěvkových organizací, organizačních složek státu, územně správních celků je upravena podle vyhlášky 505/2002 Sb. a dále se řídí podle českých účetních standardů. Pro zpřesnění údajů jsou uváděny údaje aktiv a pasiv v letech 2001-2006.

Aktiva

Z hlediska vývoje dlouhodobého majetku firmy 2001-2006 dochází k výrazným změnám. Rok 2001 je z hlediska rozvahy velmi významný, jsou zhodnoceny pozemky v celkové hodnotě 120 299 071 Kč a umělecká díla v celkové hodnotě 702 990 Kč a to podle vlastnických listin. Tato změna měla být provedena již v roce 1992. V minulosti pozemky nebyly samostatně oceněny a povinnost ocenění pozemků a jejich zahrnutí do účetnictví vyplynula ze Sdělení Federálního ministerstva financí z r. 1991. Podmíněnost uskutečnění okamžiku účetního případu nabytím právního účinku vkladu se vyjádří poznámkou na analytických účtech, v inventurních soupisech a v příloze v účetní závěrce.

Tato situace se opakovala i v roce 2003 s uměleckými děly 1 354 500 Kč vybavení. V r.2006 je nakoupen software v celkové hodnotě 3 766 229 Kč. Nárůst dlouhodobého finančního majetku je v jednotlivých letech zanedbatelný. Pro upřesnění je rozvaha z roku 2001 v příloze.

Oběžná aktiva

Se skládají zejména se stavu skladu zásob a zboží na skladě. Sklad zásob je veden ve skutečných pořizovacích cenách, přičemž výdej je účtován ve skutečných PC průměrem. Z hlediska účetních metod je sklad materiálu veden způsobem A, což znamená, že pohyb ve skladovém hospodářství je účtován přímo na účet skladu. Evidence skladu je veden softwarem. Stavby zásob mají v jednotlivých letech přibližně stejné hodnoty.

Ostatní aktiva

Ve firmě zahrnují náklady příštích období, příjmy příštích období, kursové rozdíly aktivní, dohadné účty aktivní.

Náklady příštích období jedná se o výdaje uskutečněné v běžném období týkající se časově nákladů příštího období. V následujícím období se tyto výdaje stávají náklady tohoto období. Firma do nákladů příštích období zahrnuje zejména splátky jistin a dluhopisů.

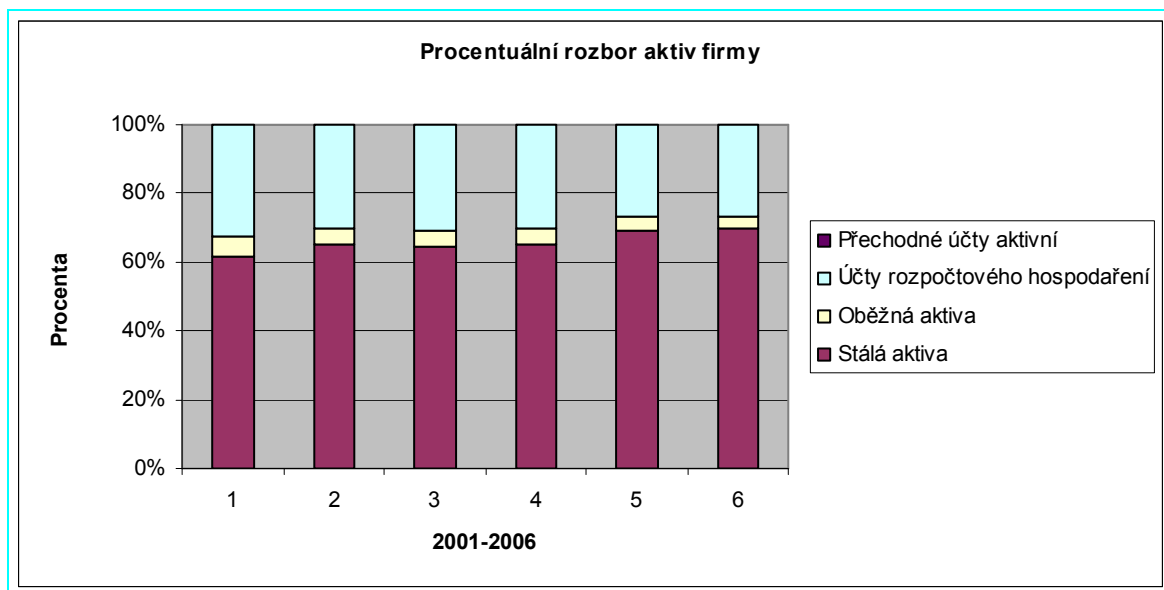
Dohadné účty aktivní se používají pro dosud nezaúčtované pohledávky, které nelze vyúčtovat jako běžné pohledávky, protože není známa jejich přesná výše, avšak výnos z těchto případů přísluší do účtu běžného období.

Kurzové rozdíly aktivní například: platby ze Slovenska

Příjmy příštích období představují výnosy běžného období, za které nebyl inkasován příjem a které nejsou vedeny na účtech pohledávek (nebyly vyfakturovány ke konci rozvahového dne). Je proto správné je uznat jako výnos běžného období a současně v aktivech rozvahy jako peněžní příjem příštích období. Příjmy příštích období představují alikvotní úrokový výnos z akcií.

Tab.2. Procentuální rozbor aktiv firmy [Vlastní zdroj]

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Stál. Akt.	61,65%	64,86%	64,56%	65,3%	69%	69,52%
OA	5,8%	5,09%	4,7%	4,28%	4,33%	4,02%
Účty hosp.	32,46%	30,0%	30,71%	30,4%	26,64%	26,3%
Přech.účty	0,9%	0,05%	0,03%	0,02%	0,03%	0,16%

[Vlastní zdroj]

Obr. 8. Procentuální rozbor aktiv firmy

Poznámka: MÚ Hodonín používá z účtů **Rozpočtového hospodaření a účtů mimorozpočtových prostředků zejména tyto účty.**

- Základní běžný účet
- Běžné účty peněžních fondů
- Poskytnuté návratné fin. výpomoci mezi rozpočty
- Poskytnuté přechodné výpomoci PO
- Poskytnuté přechodné výpomoci podnikatelským subjektům
- Poskytnuté přechodné výpomoci fyzickým osobám

PASIVA

Z hlediska pasiv (zdroje financování podniku) lze vidět poměrně velký podíl vlastních zdrojů krytí na pasivech. U municipálních firem většinou převažují vlastní zdroje nad cizími zdroji.

Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných pasiv celkem vytváří ve společnosti majetkové fondy a zvláštní fondy, finanční a peněžní fondy, zdroje krytí prostředků rozpočtového hospodaření a výsledky hospodaření.

Cizí zdroje jsou tvořeny především dlouhodobými bankovními úvěry a to znamená především půjčkami u bankovních institucí, dále pak dlouhodobými zálohami, krátkodobými závazky především u Okresní správy sociálního zabezpečení a krátkodobými závazky vůči zaměstnancům. Firma si netvoří žádné rezervy.

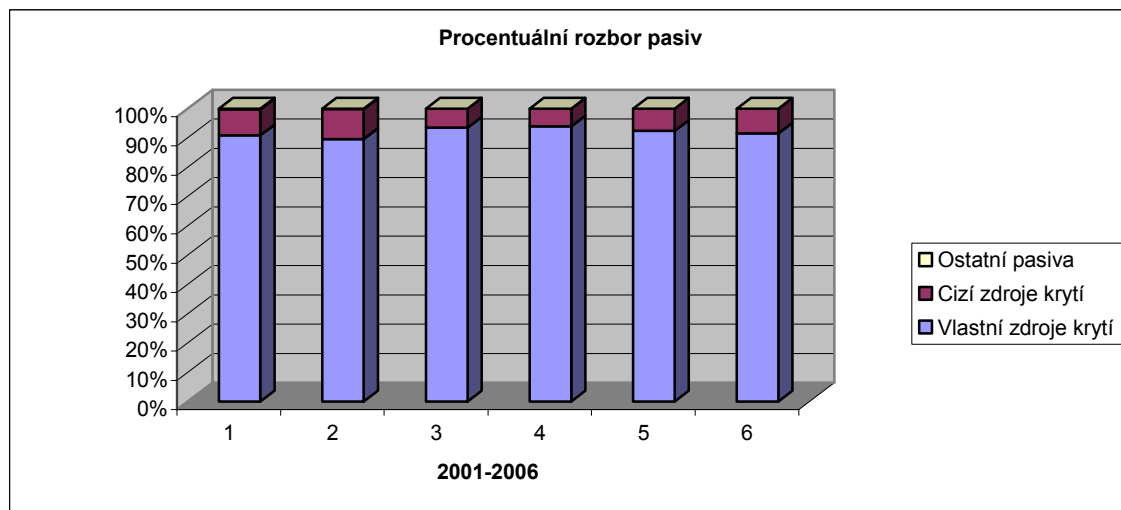
Státní a daňové závazky tvoří zálohy na daň z příjmů, ostatní přímé daně, závazky ze sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění.

Ostatní pasiva

Jsou ve firmě představovány dohadnými účty pasivními, ty se vztahují k takovým závazkům, jež souvisí s vykazovaným obdobím, ale které nelze jako řádný závazek vykázat, protože proto chybí náležitý doklad. V případě sledované firmy jsou to odhady plateb za spotřebu elektrické energie a plynu, protože pro to chybí náležitý doklad.

Tab. 3. Procentuální rozbor pasiv firmy [Vlastní zdroj]

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Vlastní zdroje krytí	90,85%	89,6%	93,5%	93,9%	92,4%	91,54
Cizí zdroje	8,92%	10,31%	6,49%	6,04%	7,59%	8,42%
Ostatní pasiva	0,23%	0,09%	0,01%	0,06%	0,01%	0,04%

[Vlastní zdroj]

Obr. 9. Procentuální rozbor pasiv

2.3.2 Výkaz zisků a ztráty (2006)

Z hlediska dosahovaných výnosů je evidentní, že firma má charakter podniku poskytujícího služby největší část výnosů představují tržby z prodeje služeb (38,7%), druhá největší část výnosů je tvořena tržbami z prodeje cenných papírů a podílů zejména akcií(30,9%). Třetí největší podíl tržeb je tvořen tržbami z prodeje NM a HM majetku(26,2%)

Mezi další významné výnosy patří účet -Tržby za vlastní výrobky, který tvoří 2 % tržeb.

Výnosové úroky jsou tvořeny převážně z dlouhodobého finančního majetku, výnosy z bankovního účtu jsou zanedbatelné.

Smluvní pokuty a úroky z prodlení představují čtvrtý největší podíl výnosů 0,9 %.

Náklady

Výkonová spotřeba: zahrnuje náklady na spotřebu materiálu, energie, služby, cestovné, ostatní služby vodné, stočné, nájemné, inzerce, pořízení a úprava softwaru.

Osobní náklady: tvoří mzdy, odvody sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění hrazené dle zákona firmou.

Do daní a poplatků spadá: daň z příjmů, daň silniční, spotřeba kolků

Jiné ostatní náklady: tvoří pojistné majetku

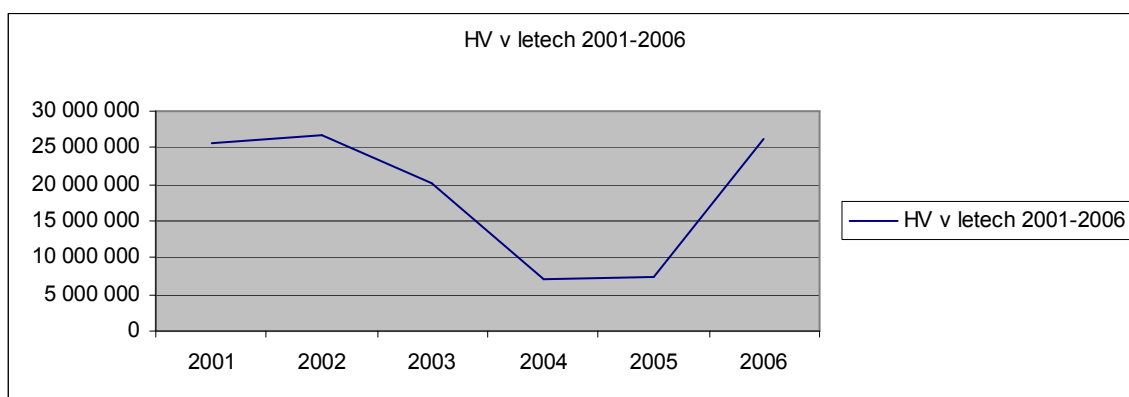
Daň z příjmů: je ve Výkaze zisků a ztráty uváděna pouze v roce 2006 a to ve výši 4 405 200 Kč v ostatních letech je také samozřejmě odváděna, i když na účte 591 je nulová daň z příjmů. To je způsobeno chybným účtováním, firma využívá služeb daňového poradce a přesná částka není konci účetního období známa.

2.3.3 Výsledek hospodaření

V tabulce 5 je sumarizován přehled vývoje hospodářského výsledku po zdanění v letech 2001-2006.

Tab. 4: Vývoj hospodářského výsledku firmy [Vlastní zdroj]

2001	2002	2003	2004	2005	2006
25 635 370	26 659 635	20 317 863	7 025 722	7 290 367	26 238 754

[Vlastní zdroj]

Obr. 10. Vývoj hospodářského výsledku firmy

Největší zisk firma dosáhla v roce 2002 díky vysokým výnosům z cenných papírů. V roce 2003 nastal pokles zisku v důsledku zvýšených nákladů (manka a škody, opravy a údržby). V současné době zisk opět roste.

Vertikální analýza tržeb

Tab. 5. Vertikální analýza tržeb [Vlastní zdroj]

	2006/2005	2005/2004	2004/2003	2003/2002	2002/2001
Za vlastní výrobky	92%	287%	-	-	-
Z prodeje služeb	102%	95,26%	98,1%	104,48%	89,2%
Za prodané zboží	41,6%	109%	47,1%	261%	474%
Z prod. dlouh. H a N majetku	320%	-	-	-	-
Z prodeje materiálu	59,4%	72%	158%	268%	52,3%

2.3.4. Čistý pracovní kapitál

Čistý pracovní kapitál (ČPK), který je chápán jako rozdíl mezi oběžnými aktivy a krátkodobými cizími zdroji, patří k nejvýznamnějším rozdílovým ukazatelům. Rozdílové ukazatele slouží k analýze a řízení finanční situace podniku s orientací na jeho likviditu.

Tab. 6. Vývoj čistého pracovního kapitálu vlastní zdroj [Vlastní zdroj]

ČPK	2001	2002	2003	2004	2005	2006
	1 113 904 614	1 067 850 774	1 318 510 775	1 474 247 276	1 286 288 719	1 334 529 674

V tab. 6 je uveden vývoj čistého pracovního kapitálu ve firmě v jednotlivých letech. Jeho výše se mezi roky 2001 a 2002 snižuje, naopak v dalších dvou letech výrazně roste, to je způsobené snížením stavu oběžných aktiv, zejména pak výrazným poklesem peněžních prostředků na běžném účtu v bance. Mezi roky 2004 a 2005 opět nastává pokles a v roce 2006 růst. Podle mého názoru je v roce 2001, zbytečně mnoho prostředků, které by mohli být využity na investování někam jinam za výhodnějších podmínek.

2.4. POMĚROVÉ UKAZATELE

Základním nástrojem analýzy jsou **ukazatele poměrové**. Jsou to ukazatele zadluženosti, likvidity, rentability, aktivity, případně další ukazatele.

2.4.1 Analýza zadluženosti majetkové a finanční struktury

Ukazatele slouží jako indikátory výše rizika, jež firma podstupuje při dané struktuře vlastních a cizích zdrojů.

Použité ukazatele:

Ukazatel celkové zadluženosti=Cizí zdroje

Pasiva

Míra zadluženosti=Cizí zdroje

Vlastní zdroje krytí stálých a oběžných aktiv

Krytí stálých aktiv vlastním kapitálem=Vlastní zdroje krytí stálých a OA

Stálá aktiva

Krytí aktiv dlouh. zdroji=Vlastní zdroje krytí +Dlouh. závaz.+Dlouh.BÚ

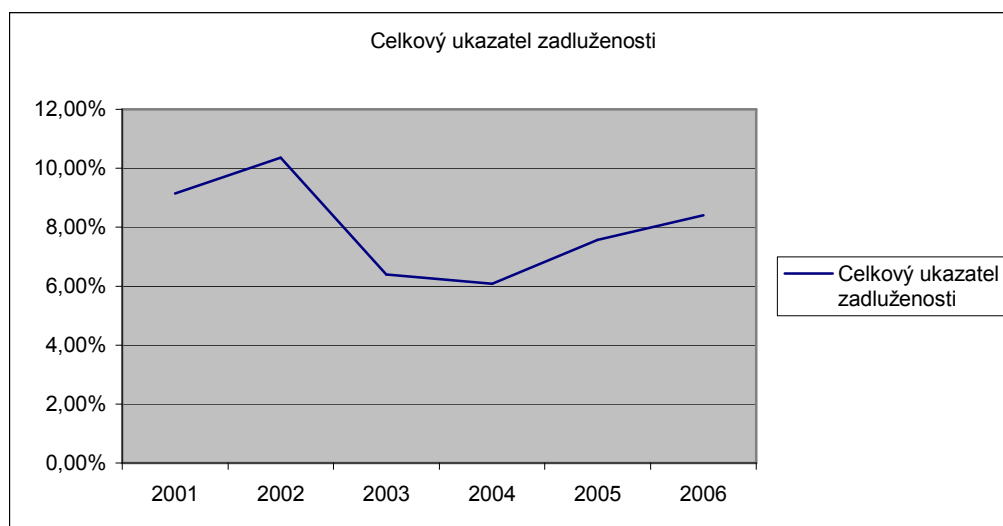
Stálá aktiva

Ukazatel úrokového krytí=Zisk před úroky a zdaněním (EBIT)

Úroky

Tab. 7. Vývoj celkové zadluženosti firmy [Vlastní zdroj]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Ukazatel celkové zadluženosti	9,14%	10,36%	6,4%	6,09%	7,56%	8,4%
Míra zadluženosti	0,1	0,11	0,069	0,065	0,082	0,092
Vlastní zdroje/Stálá aktiva	1,47	1,38	1,44	1,43	1,33	1,31
Dlouh.zdroje/Stálá aktiva	1,56	1,48	1,51	1,4	1,4	1,4
Úrokové krytí	-	20,4	34,9	45,8	24,0	-

[Vlastní zdroj]

Obr. 11. Vývoj celkové zadluženosti firmy

Celková zadluženost (optimum je do 50%) se od roku 2002 do roku 2004 snižuje, tzn. že cizí zdroje se podílí na financování podniku stále menší měrou a firma využívá stále více vlastních zdrojů, což je pro firmu z hlediska finančního rizika pozitivní, protože podnik není zatížen velkým splácením dluhů, ale z druhého pohledu může zdravá zadluženost vést také k větší celkové rentabilitě podniku díky působení finanční páky. V letech 2005 a 2006 je vidět určitý nárůst celkové zadluženosti firmy způsobený zvýšením bankovních úvěrů. Ve všech sledovaných letech firma dosahuje nízkých hodnot celkové zadluženosti a v této oblasti má velmi dobré finanční zdraví.

Míra zadluženosti v letech 2002 až 2004 také samozřejmě klesá a od roku 2005 mírně roste. Firma na financování využívá více vlastního než cizího kapitálu. Nízké hodnoty míry zadlužení jsou výhodné při žádání firmy o úvěr.

Krytí dlouhodobého majetku vlastním i dlouhodobým kapitálem v letech 2002 až 2003 roste, což zvyšuje stabilitu podniku, ale v roce 2004 firma zaznamenává pokles, který se drží stále stejné hodnoty až do roku 2006. Pozitivní je, že od roku 2003 firma nemá žádné dlouhodobé závazky.

2.4.2 Analýza likvidity

Likvidita vyjadřuje schopnost podniku hradit své závazky.

Použité ukazatele:

Ukazatele běžné likvidity=Oběžná aktiva

Krát. závazky+krátkodobé bankovní úvěry

Ukazatel pohotovosti likvidity=Krátkodobé pohledávky+finanční majetek

Krátkodobé závazky+krátkodobé bankovní úvěry

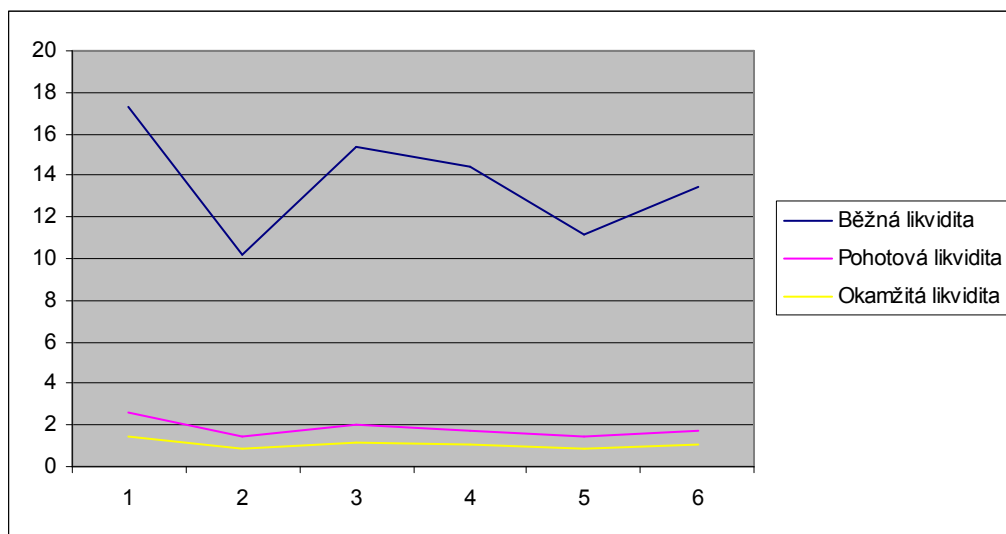
Ukazatel okamžité likvidity=Finanční majetek

Krátkodobé závazky+krátkodobé bankovní úvěry

(Firma nemá ve sledovaných letech žádné krátkodobé bankovní úvěry.) Bankovní úvěry jsou pouze dlouhodobé.

Tab. 8. Ukazatele likvidity firmy MÚ Hodonín [Vlastní zdroj]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Běžná likvidita	17,32	10,17	15,43	14,4	11,15	13,5
Pohotová likvidita	2,6	1,46	2,03	1,76	1,47	1,77
Okamžitá likvidita	1,45	0,89	1,13	1,01	0,818	1,03

[Vlastní zdroj]

Obr. 12. Vývoj likvidit firmy

Ukazatelé běžné likvidity (optimum je 2,0-2,5) vykazují u firmy nadprůměrné hodnoty, několika násobně převyšují doporučené hodnoty, tzn. že se ve firmě vážou velké prostředky v pohledávkách. Pohotová likvidita optimum je (1,0-1,5) vykazuje již optimální hodnoty. Okamžitá likvidita optimum je (0,2-0,5) nárůst peněžních prostředků se střídavě kolísá tento jev můžeme vidět pouze v letech 2003- 2006. Hodnoty okamžité likvidity jsou nad průměrem, proto by je mohla efektivně investovat, aby ji peníze přinesly větší užitek. Likvidita 1. stupně dosahuje vysokých hodnot. Firma má na účtu a v pokladně k dispozici více prostředků než je nezbytné na krytí jejich krátkodobých závazků. Měla by je efektivněji investovat.

2.4.3. Analýza rentability

Rentabilita, resp. výnosnost vloženého kapitálu je měřítkem schopnosti podniku dosahovat zisku použitím investovaného kapitálu.

Použité ukazatele:

ROA = $\frac{\text{HV před daněmi a úroky (EBIT)}}{\text{Aktiva}}$

Aktiva

ROE = $\frac{\text{Čistý zisk}}{\text{Vlastní zdroje krytí}}$

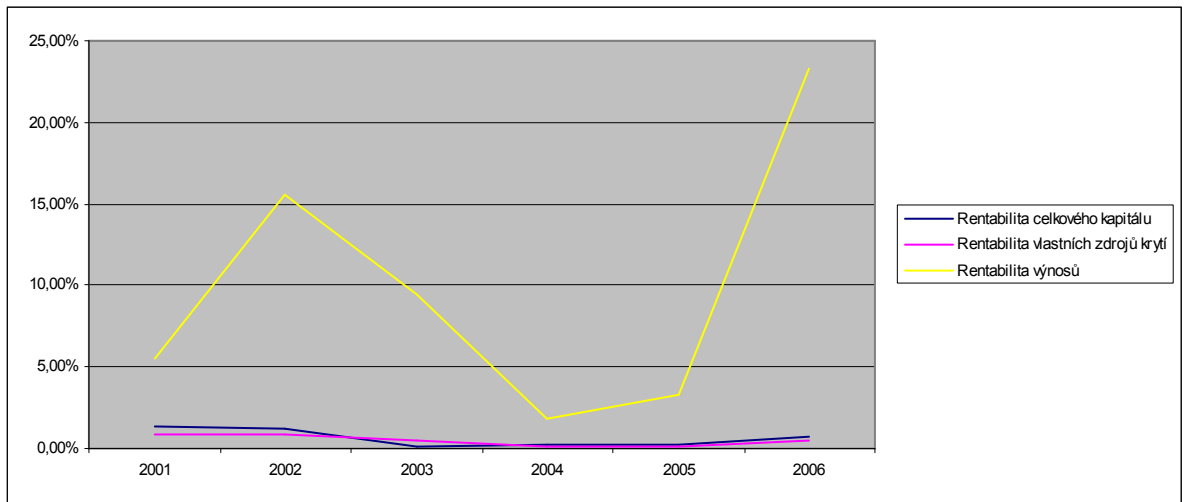
Vlastní zdroje krytí

Ziskovost výnosů = $\frac{\text{Z}}{\text{Výnosy}}$

Výnosy

Tab. 9. Ukazatele rentability firmy [Vlastní zdroj]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Rentabilita celkového kapitálu	1,3%	1,21%	0,07%	0,24%	0,22%	0,79%
Rentabilita vlastních zdrojů krytí	0,8%	0,8%	0,54%	0,16%	0,17%	0,5%
Rentabilita výnosů	5,46%	15,6%	9,4%	1,8%	3,31%	23,29%

[Vlastní zdroj]

Obr. 13. Vývoj rentabilit firmy [Vlastní zdroj]

Rentabilita počítaná z výnosů dosahují poměrně vysokých hodnot zejména v posledním roce dokonce 23,29%, to je pro podnik velmi pozitivní.

Ziskovost vložených peněz (ať už vlastních zdrojů krytí nebo celkového kapitálu) dosahuje poměrně nízkých hodnot. Řešením by mohlo být zhodnotit aktiva jinak než doposud např: volba jiného vhodného portfolia, investování do jiných CP atd.

2.4.4. Analýza aktivity

Ukazatel udává, jak dlouho trvá jeden obrat. tj. doba nutná k tomu, aby peněžní fondy přešly přes výrobní a zboží formy znovu do peněžní formy. Pro posouzení ukazatele je rozhodující vývoj v časové řadě. V tab. 10 jsou uváděny doby obratu jednotlivých ukazatelů ve dnech.

Použité ukazatele:

Obrat celkových aktiv z výnosů = $\frac{\text{Výnosy}}{\text{Aktiva}}$

Aktiva

Doba obratu zásob z výnosů = $\frac{\text{Zásoby} \cdot 360}{\text{Výnosy}}$

Výnosy

Doba obratu pohledávek z výnosů = $\frac{\text{Pohledávky} \cdot 360}{\text{Výnosy}}$

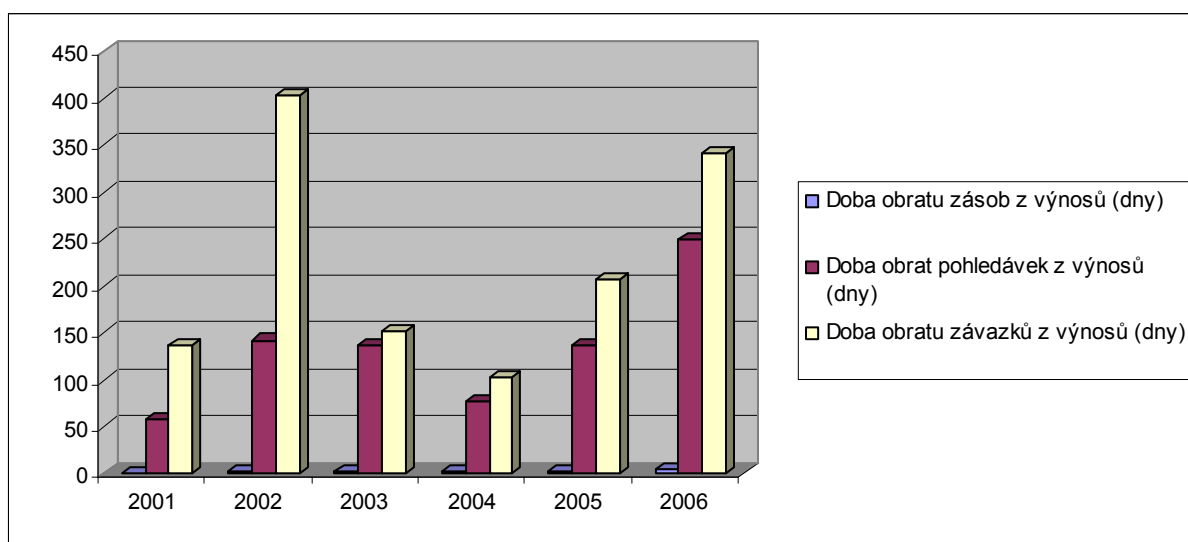
Výnosy

Doba obratu závazků z výnosů= $\frac{\text{Závazky}}{\text{Výnosy}} \cdot 360$

Výnosy

Tab. 10. Ukazatele aktivity firmy [Vlastní zdroj]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Celk. Aktiv	1	1	1	1	1	1
Zásob	1	3	2	2	3	5
Pohledávek	57	142	137	77	137	250
Závazků	136	402	152	102	207	341

[Vlastní zdroj]

Obr. 14. Vývoj aktivit firmy

Obrat celkových aktiv je po celou dobu na stále stejné minimální hodnotě 1. To poukazuje na neefektivní využívání majetku firmy. Celková aktiva každoročně rostou (kromě roku 2006) a také od roku 2004 se zvyšují tržby firmy.

Doba obratu pohledávek je v prvních dvou letech přibližně třikrát nižší, v roce 2002 dokonce čtyřikrát nižší, než je doba obratu závazků, tzn. že firma dostane zaplacení své pohledávky za sledované období průměrně za 134 dnů. Na zaplacení svých závazků má v průměru čas 224 dnů.

Doba obratu závazků v posledních třech letech výrazně vzrostla v důsledku využití více krátkodobých závazků firmy.

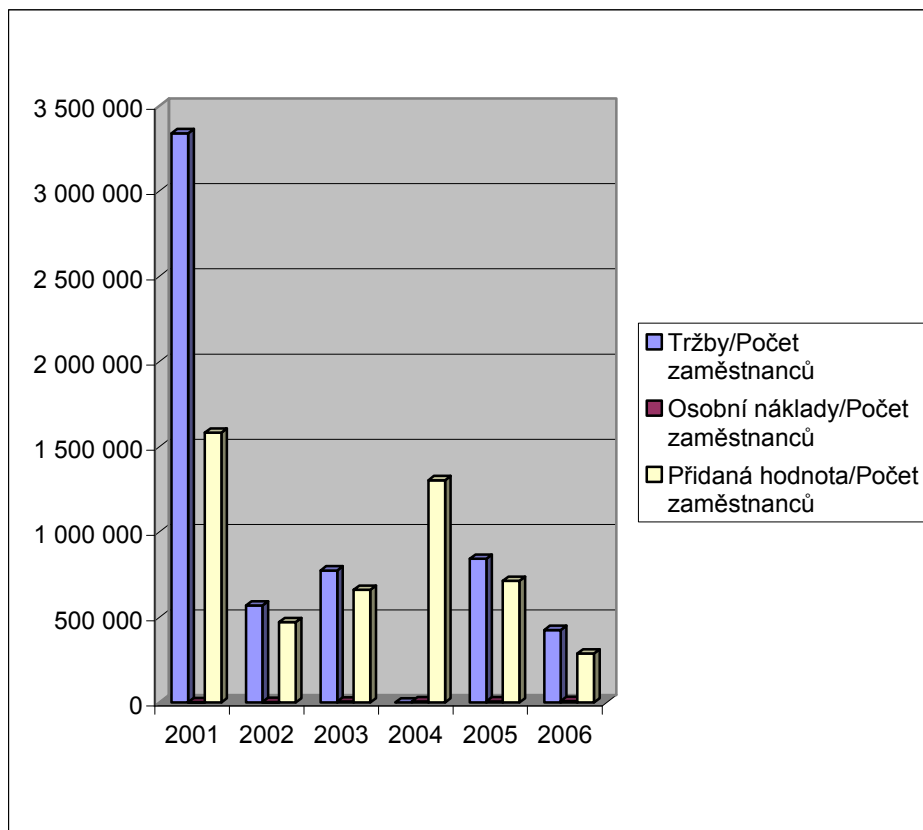
Doba obratu pohledávek a závazků ve sledované firmě narůstá, což je pro firmu negativní jev. Řešením pro firmu by mohlo být např: změna způsobu výběru pohledávek. Pohledávky vážou peněžní prostředky, které by mohly být investovány a zvětšila by se tak rentabilita podniku.

Doba obratu zásob má v posledních čtyřech letech nepatrně zvyšující se trend, což je opět negativní. Zásoby leží dlouho na skladě a to svědčí o špatně politice řízení zásob. Souvisí to zejména s tím, že stav materiálu na skladě tvoří jenom materiál nezbytně nutný pro činnost organizace. I když doba obratu zásob mírně roste, pořád se drží stále v nízkých pozitivních hodnotách.

2.4.5. . Analýza dalších ukazatelů

Tab. 11. Další ukazatele MÚ Hodonín [Vlastní zdroj]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Tržby/Počet zaměstnanců	3 340 651	570 659	776 252	1 447 544	842 289	426 032
Osobní náklady/Počet zaměstnanců	2 912	3 567	6 185	7 421	7 021	8 647
Přidaná hodnota /Počet zam.	1 583 925	472 511	662 942	1 304 378	714 945	288 578
Osobní náklady/Výnosy	0,16 %	0,5%	0,7%	0,5%	0,8%	1,9%
Odpisy/Výnosy	2,8%	8,2%	7,1%	3,9%	6,9%	13%
Náklady/Výnosy	94,5%	84,3%	90,5%	98,19%	96,6%	76,7%
Výkonová spotřeba/Výnosy	5,7%	15%	13,6%	9,58%	15%	31,7%
Přidaná hodnota/Výnosy	87,7%	72,3%	79,77%	87,29%	84,4%	66,6%
Osobní náklady/Přidaná hodnota	0,18%	0,75%	0,74%	0,5%	0,98%	2,99%
Odpisy/Přidaná hodnota	3,25%	11,46%	8,9%	4,5%	8,24%	19,6%
HV před zd./Přidaná hodnota	6,37%	21,7%	11,7%	2,07%	3,92%	34,9%

[Vlastní zdroj]

Obr. 15. Vývoj dalších ukazatelů MÚ Hodonín

Přidaná hodnota, kterou se měří produktivita práce ve firmě, ve všech sledovaných letech kolísá, jelikož je počet zaměstnanců (ve všech letech uvádím stejný počet zaměstnanců 260) neměnný, jedná se o kolísání přidané hodnoty.

Podíl osobních nákladů na zaměstnance je ve všech letech zvyšující se, je to dáno růstem mezd. Za zaměstnance jsou považovány i praxe, stáže, které jsou bezplatné nebo placeny z úřady práce a z různých agentur.

Podíl výkonové spotřeby na výnosech se ve všech letech zvyšuje kromě roku 2004.

Ukazatel náklady/Výnosy jiným způsobem odráží výsledek hospodaření.

Podíl odpisů na výnosech, tzn. jak se náklady na pořízení majetku rozpouští ve výnosech dosažovanými firmou roste mimo roky 2003 a 2004.

2.5. Souhrnné ukazatele

V rámci finanční analýzy lze použít několik **souhrnných ukazatelů**, které se snaží vyjádřit souhrnně finanční pozici a finanční zdraví podniku. Jejich vypovídací schopnost je ovšem omezená – podnik je příliš složitý systém a vyjádření pomocí jednoho čísla je problematické. V následujících tabulkách jsou vypočteny Altmanovo Z-Skóre, IN 01. Indexy IN jsou určitou reakcí na Altmanovo Z-Skóre, akceptují prostředí České republiky, kde ještě není tak rozvinutý kapitálový trh. Indexy IN jsou uváděny jen pro zajímavost jsou vhodné především pro podnikatelskou sféru.

2.5.1 Altmanovo Z – skóre

Tab. 12: Altmanovo Z – skóre MÚ Hodonín [Vlastní zdroj]

Altmanovo Z-Skóre	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0,717xČPK/AKTIVA	0,025	0,22	0,237	0,23	0,2	0,2
0,847xHV/A	0,006	0,006	0,004	0,001	0,001	0,004
3,107xEBIT/A	0,025	0,024	0,015	0,004	0,005	0,014
0,420xVK/CZ	4,17	3,63	6,38	6,46	5,13	4,54
0,998xT/A	0,136	0,043	0,05	0,1	0,047	0,023
Z-skóre	4,36	3,923	6,38	6,77	5,38	4,78

Je dosažená hodnota Z vyšší než 2,99, firma má uspokojivou finanční situaci. Z hlediska dosažených hodnot tohoto ukazatele MÚ Hodonín, lze říci, že firma je finančně zdravá a její finanční zdraví se s drobnými výkyvy pořád zlepšuje.

2.5.2 INDEX IN 01

Je vhodný pro větší firmy a respektuje vývoj v čase. MÚ Hodonín mezi velké podniky, tyto podniky tvoří 60 % všech podniků v EU. I když se tento index pohybuje ve velmi nízkých hodnotách od roku 2004 se snižuje, což je pro firmu pozitivní.

Při výpočtu tohoto ukazatele se vycházelo z analýz 1915 podniků z průmyslu. Tyto podniky se rozdělili na skupinu 583 podniků tvořících hodnotu (tj. s kladným ekonomickým ziskem), dále na skupinu 503 podniků v bankrotu nebo těsně před bankrotem a 829 ostatních podniků. Pomocí diskriminační analýzy byl sestaven nový **index IN01** pro průmysl.

Hodnota indexu IN01 > 1,77 znamená, že podnik tvoří hodnotu. Hodnoty indexu IN01 menší než 0,75 znamená, že podnik spěje k bankrotu. Pole mezi hodnotami 0,75 a 1,77 je šedá zóna, tj. podniky netvořící hodnotu, ale také nebankrotující. Nebo také jinak řečeno bonitní podniky netvořící hodnotu.

Podnik se podle tohoto ukazatele pohybuje ve mezi hodnotami 1,77 a výše, tzn. že podnik tvoří hodnotu. Tyto hodnoty jsou poměrně vysoké, to svědčí o dobrém finančním zdraví. Index IN 01 v sobě zahrnuje v určité formě i nákladové úroky, který zvolený podnik v roce 2001 a 2006 nemá, takže celá jedna část ukazatele chybí a tím může být ukazatel pro podnik nepřesný.

Tab. 13: Index IN 01 MÚ Hodonín [Vlastní zdroj]

	2001	2002	2003	2004	2005	2006
0,13 x A/CK	3,69	2,75	3,13	3,58	2,71	2,1
0,04 x EBIT/ú	-	0,81	1,39	1,83	0,96	-
3,92 x EBIT/A	0,031	0,031	0,002	0,006	0,006	0,021
0,21 x V/A	0,031	0,01	0,001	0,017	0,01	0,005
0,09 x OA/(KZ+KBÚ)	1,04	0,91	1,38	1,29	1,004	1,21
INDEX IN01	4,8	4,511	5,903	6,723	4,69	3,336

2.5.3 MODEL KAMF

Je zaměřen na bonitu municipální firmy.

Výpočet ukazatelů KAMF pro MÚ Hodonín realizuje pouze hlavní činnost.

Tab. 14. Model KAMF pro MÚ Hodonín(2006)

Stupnice hodnocení					
Ukazatel	1	2	3	4	5
	velmi dobrý	dobrý	střední škály	špatný	alarmující
V/N	>100 %				
(FM/KCK)x100			> 60%		
V/ØKx100	>100 %				
PH/ONx100	>200 %				

Celková klasifikace bonity $(1+3+1+1)=6/4=1,5$

Municipální firma MÚ Hodonín dosahuje při hodnocení za svou hlavní činnost velmi dobrý bonity, lze pozitivně hodnotit její aktivity.

2.6. Analýza hospodaření s disponibilními zdroji pomocí rozkladů

Struktura vázanosti majetku na výnosech (údaje jsou z roku 2006).

Ukazatel rozebírá, jak zatěžují jednotlivé složky majetku jednotku výnosů. Rozbor, jak se podílejí jednotlivá aktiva na výnosech.

Tab. 15. Vliv jednotlivých ukazatelů majetku firmy MÚ Hodonín na celkových výnosech

Aktiva/Výnosy		
FA/V=29,1	OA/V=12,79	PA/V=0,027
DNM/V=0,081	zásoby/V=0,011	NPO/V=0,015
DHM/V=26,65	pohledávky/V=0,694	PPO/V=0,012
DFM/V=2,45	krátkodobý fin. majetek/V=12,085	KRA/V=0
		DPA/V=0
pozemky/V=3,28	odběratelé/V=0,12	
stavby/výnosy=18,68	dotace/výnosy=0	
SMV/V=0,99	ostatní/V=0,647	
ostatní DHM=3,7		

Z tohoto rozkladu jsou vidět tři nejvýznamnější položky, které ovlivňují hodnocený ukazatel. Jde v první řadě o budovy a stavby, dále pak o pozemky a třetí v pořadí je ostatní DHM. Tento stav je typický pro municipální firmy. U prvních dvou položek je nutné brát v úvahu snižování jejich hodnoty, které se odráží v účetních odpisech (oprávkách). Pokud by byla některá složka z těchto dvou položek nepotřebná, je zbytečné na něj vázat kapitálové prostředky a zbytečně ukazatele zvyšovat.

2.7. Shrnutí a doporučení

MÚ Hodonín, příspěvková organizace, patří k významným složkám státní správy na okrese. Provozuje svou činnost v regionu, který je známý svou velkou nezaměstnaností a malou platební silou obyvatelstva. Jako každá ekonomická aktivita podléhá i municipální firma hodnocení efektivnosti. Municipální firmy mají určité zvláštnosti, které se musí při vyhodnocování jejich efektivnosti respektovat.

Jak je vidět ze souhrnných ukazatelů, firma dosahuje velmi dobrého finančního zdraví. Výkaz zisků a ztráty (nákladů a výnosů firmy) vypovídá o tom, že firma má charakter podniku poskytujícího služby nebo obchodního podniku. Ve všech sledovaných letech vytvořil podnik zisk.

Z výsledku analýz vývoje posledních šesti let je zřejmé, že celková zadluženost firmy dosahuje velmi nízkých hodnot, i když v posledních dvou letech mírně narůstá. Což je pro firmu z hlediska finančního rizika pozitivní, protože podnik není zatížen příliš velkým splácením dluhů, ale z druhého pohledu může zdravá zadluženost vést také k větší celkové rentabilitě podniku díky působení finanční páky. Firma udržuje určitou hladinu zadluženosti, aby dokázala efektivně využívat finanční páky a daňového štítu.

Podnik nemá problémy s likviditou. Existence nevyužitých finančních prostředků je spojena s vysokými náklady. Ve všech sledovaných letech vykazuje firma nadprůměrné hodnoty běžné likvidity, to znamená, že ve firmě se vážou zbytečné prostředky v zásobách a hlavně v pohledávkách. Firmě nejsou placeny pohledávky průběžně. Velkým problémem firmy je placení pohledávek zejména ze Slovenska. Řešením by mohlo být větší penále za nezaplacení v řádném termínu, změna způsobu vymáhání pohledávek, kontaktovat se s firmou, která se specializuje na vymáhání pohledávek. Hodnoty okamžité likvidity jsou také nad průměrem, firma by mohla raději peněžní prostředky investovat, aby přinesly více zisku. Dlouhodobé přebytky peněžních prostředků by se měla firma snažit investovat do dlouhodobého finančního majetku a krátkodobé do krátkodobých cenných papírů tak, aby ještě více zhodnotil svůj kapitál.

U municipálních firem bývají tyto hodnoty většinou pravidla vyšší než u firem, které provozují svou činnost v tržním prostředí. Na druhou stranu, žádná pravidla by neměla být důvodem k neefektivnosti.

ROE i ROA dosahuje ve všech sledovaných letech poměrně nízkých hodnot, řešením by mohla být jiná vhodná volba portfolia. Rentabilita počítaná z výnosů dosahuje poměrně vysokých hodnot, což je pro podnik velmi pozitivní. (Způsob financování municipálních firem převažují vlastní zdroje nad dluhy). Ke zlepšení rentability podniku by určitě pomohlo **snížení nákladů** a tím k navýšení **dosaženého zisku**.

Řešením by mohlo být například:

- stanovit **normy** spotřeby na konkrétní jednotku výkonu
- okamžitě zjišťovat příčiny mezi skutečnou a předběžnou kalkulovanou výši nákladů
- identifikovat příčiny těchto nákladů
- je přiřazovat konkrétním osobám, které za to zodpovídají
- zavedení hmotné odpovědnosti k některým složkám majetku

(I když tyto požadavky, mohou vyvolávat zvýšené nároky na jejich informační zjištění, přesto se domnívám, že by to vedlo k větší efektivnosti, ale u některých služeb například poplatky, může být zjišťování složité).

Ukazatele aktivity dokazují, že firma neefektivně řídí a využívá svůj majetek. Doba obratu aktivity se po celých šest let drží na minimální hodnotě 1. I když to není u municipálních firem nic neobvyklého. Pozitivní je, že celková aktiva firmy každoročně rostou. Řešením by mohlo být, nákup nových PC, kopírovacích strojů, tiskáren atd. Problémem ovšem je, že municipální firma má hospodaří s prostředky plynoucí zejména z veřejných rozpočtů. Má omezené finanční zdroje proto je nutné s danými prostředky hospodařit tak, aby byly efektivně zabezpečeny všechny činnosti firmy.

Vypočtená hodnota ekonomické přidané hodnoty vyšla ve všech hodnocených letech kladně, což vypovídá o tvorbě hodnoty. Tvorba hodnoty je předpokladem pro úspěšné fungování podniku v budoucnosti.

Doporučení stanovená pro podnik

Změnit strukturu financování zvýšením cizího kapitálu

Revidovat dodavatelsko odběratelské vztahy, eliminovat ty nevýhodné

Zvýšenou pozornost si zaslouží rovněž výběrová řízení dodavatelů, kde mohou být pro podnik tolerovány nevhodné podmínky.

Minimalizovat dlouhodobé peněžní přebytky

Kontrolovat proces výběrových řízení

Na každý projekt (investiční výstavbu, nákup DHM, dělat výběrové řízení, aby se mohla vybrat ta nejlepší firma)

I když se hospodářský výsledek zlepšuje v posledních třech letech výrazně roste, velký podíl z výnosů tvoří tržby z prodeje CP, ale tyto tržby byly největší v roce 2001 a to 391 229 904 Kč ve všech letech dosahují poměrně vysokých hodnot, ale v posledních dvou letech stagnují. Doporučila bych se zaměřit na tuto oblast na CP. Firma má malé zadlužení, proto by si mohla dovolit více cizích zdrojů investovat do CP a tím by zvětšila svůj kapitál. Obdobná situace nastává i z výnosy z krátkodobého finančního majetku, hodnoty krátkodobého finančního majetku jsou oproti tržbám z prodeje CP výrazně nižší. Doporučovala bych spíše se zaměřit na oblast obchodování s CP. Pozitivní také je, že v posledních letech jsou čerpány prostředky z EU např. na výstavbu sportovní haly.

Za pozornost stojí růst osobních nákladů firmy ve sledovaných letech. Osobní náklady tvoří hlavně náklady na mzdy zaměstnanců, sociální a zdravotní pojištění. Důvodem je zvyšování každoročních mezd. Nejvyšší podíl nákladů tvoří náklady za prodané cenné papíry. Přestože dosahují tyto náklady nemalých částek, přesto bych to viděla pozitivně, protože obchodování s CP by měla firma ještě více rozvíjet. V současné době obchoduje hodně s akciemi.

V municipálních firmách není zisk hlavním motivem aktivit, hlavní motiv je užitek. Produkty nejsou realizovány v tržních podmínkách. Tím se ale nesmí ztrácet efektivnost veřejného sektoru. Zatímco v podnikatelském prostředí hodnotí podniky podle účetních výkazů, ve veřejném sektoru hraje roli i analýza CBA.

Význam CBA při řízení efektivnosti municipální firmy

Analýza veřejných produktů

Vybudování sportovní haly městem Hodonín představuje přínosy pro samotné uživatele sportovní haly, uspokojení potřeby sportovat a pro další ekonomické subjekty v její blízkosti obchodníci, stavitelé atd. Ačkoli není výnos z tohoto úseku účtován, přínos má. Znamená užitek pro spotřebitele, přináší užitný efekt pro firmy. Vedle toho také v analýze CBA vznikají negativní jevy např: zvýšený zájem fanoušků o sport, vzniká nebezpečí úrazu, zvýšení hluku, znečištění prostředí atd.

MÚ Hodonín v posledních letech zaujal velmi významnou ve zvelebování města (nové nízko-podlažní autobusy, sportovní hala atd). Pro občana to jistě velké přínosy má.

Celkové hodnocení tohoto podniku vyznívá ve všech letech kladně. Její finanční zdraví je podle vypočtených ukazatelů velmi dobré, i když jejich vypovídací schopnost je omezená, podnik je složitý systém a vyjádření pomocí čísel je složité. ukazatelů dosahuje Podle ukazatele KAMF je bonitní. V současnosti její hospodářský výsledek již několik let roste a firma zvyšuje svá aktiva.

ZÁVĚR

Hlavním úkolem mé bakalářské práce byla analýza účetních výkazů a **následně návrh na zlepšení finančního zdraví MÚ Hodonín za posledních šest let**. Bohužel jsem neměla k dispozici výkazy cash flow a výkazy o změnách vlastního kapitálu. Za tímto účelem jsem provedla důkladné rozborů, které se staly východiskem pro zhodnocení finanční situace podniku.

V teoretické části jsem se zaměřila na objasnění termínu a ukazatelů, které jsem následně rozebírala v praktické části. Na základě rozborů, absolutních, rozdílových a poměrových ukazatelů, jejich časového a procentuálního vývoje jsem zhodnotila finanční situaci podniku a doporučila jsem opatření uvedená v závěru mé bakalářské práce.

Na ukončení finanční analýzy jsem sestavila rozklady poměrových ukazatelů ROE za sledované roky. Dále jsem vypočetla souhrnné ukazatele – Altmanův index, IN01 a model KAMF, které mi dovolily nahlížet na hospodaření podniku z globálního pohledu.

Na závěr bych ráda vyjádřila přesvědčení, že moje bakalářská práce byla pro firmu přínosem, zejména v oblasti rozboru hospodářských výsledků.

Pro mne byla práce velkým přínosem v možnosti rozšířit si a ověřit své teoretické znalosti z oblasti účetnictví v praxi.

RESUMÉ

Mein Aufgabenschwerpunkt Bachelorarbeit war Analyse der Buchungsnachweise Betriebes seit sechs Jahren und nachfolgend Vorschlag auf Verbesserung Finanzgesundheit, deren Ergebnis ihre finanzielle Analysis war. Zu dem Zweck habe ich eingehende Analysen angefertigt, die Ausgangspunkt zur Bewertung Finanzsituation Betriebs geworden sind.

Im theoretischen Teil habe ich Termini und Kennziffern klargemacht, deren ich nachfolgend in praktischen Teil bewertet habe. Auf Grundlage Analysen absolut, differenziellen und Verhältniskennzahlen, deren Zeitentwicklung und Prozentualentwicklung habe ich Finanzsituation Betriebes bewertet und habe Vorsorge genannte gegen Ende im praktischen Teil meiner Bachelorarbeit.

Zum Ende habe ich Zerfall Verhältniskennzahlen ROE seit sechs Jahren formiert. Weiter habe ich global Wegweiser ausgerechnet - Altmanův Index, Index IN 01 und Modell KAMF, die haben mir auf dem Haushalt Betriebes aus globalen Blick erlaubt einblicken.

Zum Schluss möchte ich Überzeugung ausdrücken, dass meine Bachelorarbeit für die Firma Beitrag, vor allem im Gebiet Analyse wirtschaftlichen Ergebnisse.

Meinetwillen war die Bachelorarbeit großen Beitrag in der Möglichkeit verbreitern und beglaubigen meine theoretische Kenntnisse aus dem Ressort Buchführung in der Praxis.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

- [1] BREALEY, R. A., MYERS, S. C.: Teorie a praxe firemních financí (překlad). Praha: East Publishing, 1999. 971 s. ISBN 80-85605-189
- [2] KRAFTOVÁ, I. Finanční analýza municipální firmy. 1. vyd. Praha: C. H. BECK, 2002. 206 s. ISBN 80-7179-778-2
- [3] KOVANICOVÁ, D. Abeceda účetních znalostí pro každého. 8. vyd. Praha: Polygon, 2003. s 415 s. ISBN 80-7273-084-3
- [4] MACKOVÁ, Veronika. Účetní výkazy a jejich vypovídací schopnost o podniku. Bakalářská práce. Zlín, 2004.
- [5] PAVELKOVÁ, D., KNÁPKOVÁ, A. Řízení podnikových financí 1. vyd. Zlín: UTB Academia centrum 2003. 312 s. ISBN 80-7318-128-2
- [6] VALACH, J. a kol.: Finanční řízení podniku. 2. přeprac. Vyd. Praha: Ekopress, 2003. 324 s. ISBN 80-86119-21-1
- [7] Informační server Hodonín [online]. cit. [2007-08-16]. Dostupný z WWW: http://www.hodonin.com/vismo/dokumenty2.asp?u=4041&id_org=4041&id=792111&p1=&p2=&p3=
- [8] Informační server veřejné správy [online]. cit. [2007-11-19]. Dostupný z WWW: <http://www.akademie-avs.cz/zkousky-zoz>
- [9] Region Slovácko informační server [online]. cit. [2007-10-26]. Dostupný z WWW: <http://www.slovacko.cz/obec/obec.py?ids=STR4424&idobce=OBC104>
- [10] http://cs.wikipedia.org/wiki/Mal%C3%A9_a_st%C5%99edn%C3%AD_podniky

SEZNAM POUŽITÝCH SYMBOLŮ A ZKRATEK

MěP	Městská policie
ČPK	Čistý pracovní kapitál
ČPP	Čisté pohotové prostředky
UCE	Účetnictví
ROA	Rentabilita celkového kapitálu
ROE	Rentabilita vlastních zdrojů krytí
FA	Finanční aktiva
OA	Oběžná aktiva
PA	Přechodná aktiva
DNM	Dlouhodobý nehmotný majetek
V	Výnosy
N	Náklady
NPO	Náklady příštích období
DHM	Dlouhodobý hmotný majetek
DFM	Dlouhodobý finanční majetek
KRA	Kurzové rozdíly aktivní
DPA	Dohadné účty aktivní
SMV	Samostatné movité věci
PPO	Příjmy příštích období

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obr. 1. EU vlajka.....	9
Obr. 2. Radnice Hodonín.....	9
Obr. 3. Hodonín mapa	9
Obr. 4. Hodonín kostel	9
Obr. 5. Složky finanční rovnováhy.....	19
Obr. 6. Relace mezi formami neziskových ekonomických subjektů v ČR	27
Obr. 7. Doporučený způsob vykonání zkoušky ze ZOZ.....	31
Obr. 8. Procentuální rozbor aktiv firmy.....	36
Obr. 9. Procentuální rozbor pasiv	38
Obr. 10. Vývoj hospodářského výsledku firmy	39
Obr. 11. Vývoj celkové zadluženosti firmy.....	43
Obr. 12. Vývoj likvidit firmy.....	44
Obr. 13. Vývoj rentabilit firmy.....	46
Obr. 14. Vývoj aktivit firmy	47
Obr. 15. Vývoj dalších ukazatelů MÚ Hodonín.....	50

SEZNAM TABULEK

Tab. 1. ČPK z pozice aktiv (přístup finančních manažerů podniku	15
Tab. 2. Procentuální rozbor aktiv firmy.....	35
Tab. 3. Procentuální rozbor pasiv firmy	37
Tab. 4. Vývoj hospodářského výsledku firmy	39
Tab. 5. Vývoj čistého pracovního kapitálu vlastní zdroj	40
Tab. 6. Vertikální analýza tržeb.....	41
Tab. 7. Vývoj celkové zadluženosti firmy	42
Tab. 8. Ukazatele likvidity firmy MÚ Hodonín	44
Tab. 9. Ukazatele rentability firmy	45
Tab. 10. Ukazatele aktivity firmy	48
Tab. 11. Další ukazatele MÚ Hodonín	50
Tab. 12. Altmanovo Z – skóre MÚ Hodonín.....	52
Tab. 13. Index IN 01 MÚ Hodonín	53
Tab. 14. Vliv jednotlivých ukazatelů majetků firmy na celkových výnosech	54

SEZNAM PŘÍLOH

PŘÍLOHA P I ROZVAHA BILANCE ZA OBDOBÍ 12/2001 v Kč

PŘÍLOHA P II Výpočet ukazatele dluhové služby 12/2005 v Kč